

DOKUMENTY

Pápežská rada pre rodinu

NEWSLETTER

N.21/2014 Anno XIX.

Newsletter Pápežskej rady pre rodinu (PRpR) prináša správy z dikastéria, z mimoriadnej biskupskej synody o rodine, a informuje o podujatiach týkajúcich sa iniciatív spojených s pastoráciou rodín vo svete.

Predstavujú sa tu dve publikácie, ktoré zostavilo dikastérium a vydala Libreria Editrice Vaticana: prvá – *Učenie Jorge Maria Bergoglia, pápeža Františka o rodine a živote*; druhá – *Enchiridion rodiny a života*. Zodpovedným redaktorom vydania oboch knižných diel bol riaditeľ úradu dikastéria, P. Gianfranco Grieco. Prvá publikácia predstavuje v chronologickom poradí všetky písomné a ústne vyjadrenie Svätého Otca v súvislosti s témou rodiny a života v období od r. 1999 do júna 2014, keď bol arcibiskupom Buenos Aires. Publikácia má 558 strán. Druhá publikácia (*Enchiridion*) obsahuje monumentálnu zbierku (3543 strán) náuky Učiteľského úradu Cirkvi o rodine za posledných päť storočí. Ide o revidované a aktualizované vydanie z roku 2012, ktoré sa sústreďuje predovšetkým na učenie koncilov (počnúc od Florentského r. 1439 až dodnes) a pápežského magistéria (od Pia VI. až po Františka). *Enchiridion* je určené širokej verejnosti, aby sa mohla oboznámiť s učením o rodine, ktoré Cirkev prehĺbila zvlášť v moderných časoch. Publikácia má poslúžiť aj dvom synodám o rodine, tej mimoriadnej, ktorá sa nedávno skončila ako aj riadnej, ktorá bude o rok.

Dikastérium ďalej informuje, že Ôsme svetové stretnutie rodín, ktoré sa bude konať vo Philadelphii (22.-27. september 2015) má svoj profil už aj na sociálnych sieťach (Facebook, Twitter), a to v troch jazykoch: v angličtine, taliančine a španielčine. PRpR a koordinátor podujatia don Bill Donovan mali možnosť predstaviť podujatie aj počas mimoriadnej biskupskej synody.

Newsletter informuje aj o okružlom stole, ktorý sa konal na pôde Európskej univerzity v Ríme (Università Europea di Roma) koncom októbra t.r. na tému: „Nádej rodiny – synoda a čo po nej!“ a na ktorom sa zúčastnili kardinál Ludwig Müller, Mons. Melina a Mons. Negri. Názov podujatia bol prepožičaný z názvu knihy, interview, v ktorej sa kardinál Gerhard Ludwig Müller, prefekt Kongregácie pre náuku viery zamýšľal v rozhovore

so španielskym novinárom (Carlom Granadom) nad horúcimi témami súvisiacimi s rodinou, ktorá je nádejou Cirkvi a budúcnosti sveta.

Jednou z hlavných tém knihy je téma viery. „Žijeme v dobe veľkej sekularizácie a neviery, ktoré oslabili vnímanie sviatostí“ – zdôraznil kardinál citujúc encykliku *Lumen fidei* pápeža Františka, ako aj konštitúciu *Gaudium et spes*, jeden z najdôležitejších koncilových dokumentov, ktorý o.i. hovorí o dôstojnosti manželstva a rodiny.

Mons. Livio Melina, riaditeľ Pápežského inštitútu Jána Pavla II. pre štúdium manželstva a rodiny pripomenul slová bl. Pavla VI., že Cirkev nevymýšľa svoje učenie, ale ho interpretuje a chráni ho. „Tomu, kto nás núti prehodnotiť princípy viery, aby sa prispôbili dnešnej dobe, Cirkev nemôže odpovedať inak, než: *Non possumus!* – Nemôžeme!“ Synodálna cesta ešte potrvá jeden rok a v tomto období bude našim bezpečným kompasom Kongregácia pre náuku viery.

Kríza našej doby – vysvetlil Mons. Luigi Negri, arcibiskup z Ferrara-Comacchia a predseda Medzinárodnej nadácie Jána Pavla II. pre učenie Cirkvi – súvisí s krízou rodiny, ktorá je prejavom krízy súčasného človeka, spočívajúcej v neúprosnej fragmentácii protichodných názorov. „Človek dokáže čoraz menej ovládať svojej inštinkty; skutočnosť je zredukovaná na sériu objektov, s ktorými možno manipulovať podľa technologických pravidiel, zatiaľ čo sa stráca zmysel pre tajomstvo. Semeno nového života – zdôraznil – musí byť odovzdávané na základe viery a podľa Božieho plánu a nie podľa zmýšľania sveta. Budúcnosť nám patrí v tej miere, v akej sme schopní pochopiť kresťanské povolanie v celej hĺbke.“

Newsletter informuje aj o medzinárodnom bioetickom kongrese na tému „Rodina a ľudské vzťahy: smerom k existenciálnej bioetike“, na ktorom vystúpi aj predseda dikastéria Mons. Paglia s prednáškou „Biblické a spoločensko-náboženské korene rodiny: výzva pre modernú dobu“. Táto vedecká konferencia sa koná v Ríme (5.-6. decembra t.r.) a jej cieľom je odpovedať na pastoračné výzvy spojené s rodinou.

-sg-

ZAHRANIČNÉ BISKUPSKÉ KONFERENCIE

COMECE a OCIFE

Europeinfos

N. 176/2014, Brusel, Belgicko

Novembrové číslo periodika *Europeinfos* informuje čitateľov v jednom z príspevkov o medzinárodnom stretnutí *Forum 2000*, ktoré sa konalo v dňoch 12. až 15. októbra v Prahe. Pri zrode týchto stretnutí stál v roku 1996 vtedajší český prezident Václav Havel, japonský filantrop Yohei Sasakawa a nositeľka Nobelovej ceny za mier Elie Wieselová. V roku 1997 boli po prvýkrát pozvaní politici z celého sveta, aby v Prahe diskutovali o výzvach, pred ktorými stojí ľudstvo na prelome storočí. Autor článku sa jednak vracia k začiatkom týchto stretnutí, ale tiež k osobnosti jedného z iniciátorov – Václava Havla. Zároveň sa v článku píše o programe aktuálneho stretnutia, keď si Praha pripomenula 25. výročie svojej zamatovej revolúcie. V novembri 1989 trvalo len vyše týždňa, kým došlo 28. novembra k zrušeniu vedúcej úlohy komunistickej strany a o mesiac neskôr bol Václav Havel zvolený za prezidenta. Okrem toho si tento rok pripomínáme aj 25. výročie masakry na námestí Nebeského pokoja v Pekingu. Nosnou témou tohoročnej konferencie bol „stav demokracie“. Stretnutie otvoril Michail Chodorovski, bývalý ruský oligarcha, ktorý bol prednedávnom prepustený z väzenia. Viac o priebehu konferencie sa možno dočítať v spomínanom príspevku.

Ďalšou témou, ktorej venuje časopis pozornosť je problematika tzv. náhradného materstva. Európsky súdny dvor pre ľudské práva totiž prednedávnom v tejto oblasti vyriekol dva rozsudky, ktorých význam je celoeurópskeho charakteru v oblasti etickej, právnej i politickej. O stúpajúcom trende nacionalizmu v rámci Európskej únie informuje autor ďalšieho príspevku, ktorý týmto reaguje na situáciu rozloženia politického spektra v štruktúrach EÚ po tohoročných voľbách do europarlamentu. Nebezpečenstvo nacionalizmu vidí v tom, že takéto strany považujú zjednotenú Európu za ohrozenie autonómie, jednoty a identity vlastného národa. Ľavicové extrémistické strany vnímajú EÚ ako intervenčný a imperialistický prostriedok kontroly a vidia v nej ohrozenie teritoriálnej integrity. Všetky tieto prúdy sú pre Európu výzvou. Na jednej strane je tu mierový európsky projekt a na strane druhej nacionalizmus vedúci k radikalizácii a polarizácii spoločnosti.

Na záver sa do pozornosti čitateľov dáva novembrová návšteva pápeža Františka v europarlamente a v Rade Európy. Autorka článku pripomína, ako sa na adresu európskeho zjednocovacieho projektu vyjadrovali jeho predchodcovia. **-Ph-**

Nemecká biskupská konferencia

Katolícke vzdelávanie dospelých v Nemecku

Kommission für Wissenschaft und Kultur, Nr. 40/2014

Oblasť ďalšieho vzdelávania dospelých má veľký význam. V Nemecku sa na ňom vo veľkej miere podieľa práve Cirkev. Preto je dôležité, aby sa neorientovala na potreby trhu, ale aby centrom jej záujmu boli osoby. Brožúrka nemeckých biskupov je určená pre tých, ktorí sa tejto problematike venujú a sú za ňu zodpovední. Dokument ponúka podnety k súčasnej situácii, ako aj k ďalšiemu rozvoju vzdelávania dospelých v Nemecku. Publikácia je členená na niekoľko kapitol. V úvodnej časti sa píše o význame ďalšieho vzdelávania dospelých a dôvodoch angažovania Cirkvi v tejto oblasti. Zároveň sa pripomína, že katolícke vzdelávanie dospelých predstavuje špecifickú službu Cirkvi v oblasti verejného ži-

vota. V ďalšej kapitole sa pozornosť venuje rôznym formám tohto vzdelávania. Jednak je to na miestnej – farskej úrovni, jednak na diecéznej či celonárodnej úrovni. Jedna z kapitol informuje tiež o práci združenia KEB – Deutschland (Katolícke vzdelávanie dospelých v Nemecku), ktoré zastrešuje organizácie venujúce sa oblasti vzdelávania dospelých v Katolíckej cirkvi v Nemecku. Špeciálna kapitola je venovaná i 22 cirkevným akadémiám, ktoré majú svoju vlastnú históriu a rozličné pole pôsobnosti v oblasti politiky, kultúry i spoločnosti. Záver publikácie je zameraný na nové výzvy, pred ktorými stojí oblasť katolíckeho vzdelávania dospelých v dnešnej dobe plnej zmien. **-Ph-**

Talianska biskupská konferencia*Notiziario CEI N. 3/2014*

Spravodajca Talianskej biskupskej konferencie (CEI) informuje o podujatí *Cirkev za školu*, (Rím, Nám. sv. Petra, 10. máj 2014), ktorého cieľom bolo mobilizovať a senzibilizovať taliansku verejnosť k väčšej pozornosti voči školstvu a výchove. Podujatie iniciovali talianski biskupi v rámci prebiehajúceho pastoračného plánu na tému „Vychovávať k dobrému životu podľa evanjelia“.

Spravodajca prináša aj Záverečné komuniké zo 66. generálneho zhromaždenia CEI (19.-22. mája 2014, Rím). Talianski biskupi sa na ňom zamýšľali na tým, ako ohlasovať a komunikovať vieru v dnešnom svete, a schválili *Smernice pre ohlasovanie a katechézu v Taliansku pod názvom: „Spoznajme Ježiša“ (Incontriamo Gesù)*. Dokument zostavila Biskupská komisia CEI pre náuku viery, ohlasovanie a katechézu a jeho cieľom je napomôcť reflexiu a pastoračné plánovanie v oblasti katechézy, vychádzajúc zo skúsenosti jednotlivých diecéz. Dokument má slúžiť ako pomôcka pre katechézu v rámci pastorácie, ktorá je súčasťou celkového evanjelizačného poslania Cirkvi. Smernice vychádzajú vo veľkej miere zo *Všeobecného direktória pre katechézu*, ktoré schválil Ján Pavol II. 15. augusta 1997, a me-

todicky sa opierajú o *Katechizmus Katolíckej cirkvi*.

Biskupi sa počas svojho zasadania venovali o.i. aj týmto bodom: schválili *Posolstvo nádeje* adresované Taliansku; zaoberali sa prípravou celonárodného cirkevného kongresu pod názvom *Nový humanizmus v Ježišovi Kristovi* (Florenca 2015), vystavením Turínskeho plátna pri príležitosti 200. výročia narodenia sv. Jána Bosca, mimoriadnym generálnym zhromaždením CEI (Assisi, 10.-13. november 2014) na tému formácia a život kňazov; kalendárom CEI na pastoračný rok 2014/2015.

Spravodajca ďalej publikuje: Vyhlásenie predsedníctva CEI vo veci protiústavnosti zákazu lekárskeho asistovaného heterológneho oplodnenia (ide o reakciu episkopátu na rozhodnutie talianskeho Ústavného súdu z 9. apríla 2014, v ktorom sa o.i. kritizuje štátom postulované „právo na dieťa“); *Posolstvo biskupskej komisie pre sociálne otázky pod názvom „Nádej v neistote“* (k 1. máju 2014); *Posolstvo ku dňu ochrany stvorenia pod názvom „Vychovávať k ochrane stvorenia pre zdravie nášho vidieka i našich miest“* (k 1. septembru). V závere sú publikované nové menovania v rámci komisií a inštitúcií CEI.

-sg-

Nemecká biskupská konferencia**Kvalifikačné rámce náboženského vzdelávania vychovávateľov na katolíckych odborných školách a odborných akadémiách***Die dt. Bischöfre, N. 99/2014*

Katolícka cirkev v Nemecku je zodpovedná za vzdelanie vychovávateľov na takmer 80 odborných školách a akadémiách sociálnej pedagogiky a aktívne sa podieľa na rozličných úrovniach na diskusii v oblasti reformy vzdelávania. V rámcových bodoch k cirkevnému vzdelávaniu vychovávateľov a iných pedagogických odborných síl vyjadrili nemeckí biskupi potrebu vypracovania celonárodného kvalifikačného profilu pre vzdelávanie vychovávateľov na odborných školách a akadémiách, aby sa tak stali vzdelávacie ciele transparentnejšími a aby sa tak umožnila lepšia orientácia v pedagogických štandardoch. Zároveň sa vyjadrili, že je potrebné všeobecný kvalifikačný profil doplniť pre cirkevnú oblasť vzdelávania, ktorá by bližšie určovala zložky nábožensko-etického a nábožensko-pedagogického

vzdelávania. Katolícka cirkev zároveň zodpovedá za ciele a obsahy katolíckeho vyučovania náboženstva na odborných školách a akadémiách. Predkladaný dokument Nemeckej biskupskej konferencie je teda doplnkom k všeobecným vzdelávacím štandardom pre vychovávateľov na odborných školách a akadémiách. Publikácia je rozdelená do niekoľkých kapitol. Zaoberá sa odborným profilom vychovávateľa, poslaním katolíckych odborných škôl a akadémií, kompetenciami, ktoré absolventi získajú v oblasti výchovy detí a mládeže. Zároveň však uvádza, aký má byť osobnostný profil budúceho katolíckeho vychovávateľa. Biskupi na záver zdôrazňujú potrebu bezprostredného prepojenia odbornosti a osobnej náboženskej skúsenosti katolíckeho vychovávateľa.

-Ph-

ZAHRANIČNÉ PERIODIKÁ

Vision 2000

Radujte sa!

Rakúsko, N. 6/2014

Advent a blížiac sa sviatky Vianoc nám prinášajú posolstvo radosti. Aktuálne číslo rakúskeho periodika sa preto vo svojich príspevkoch venuje tejto téme. Posolstvo radosti sa nám odovzdáva rok čo rok. Ako však dokážeme byť ním preniknutí počas roka, keď sme zaplavovaní jóbovými zvestami z médií, či bezútešnými prognózami o stave životného prostredia, chudoby, hospodárskej krízy či stave Cirkvi? Autor jedného z príspevkov si kladie otázku, čo je šťastie. Definícia nie je podľa neho jednoznačná a treba si uvedomiť, že radosť možno prežívať nielen z veľkých vecí ale i z drobností. A hoci existuje trvalá radosť v Bohu, neznamená to, že nezahŕňa v sebe malé radosti tohto sveta, napríklad úsmev či objatie. Nádherným svedectvom radosti sú tiež slová svätého Jána Pavla II., ktoré napísal počas svojej choroby: „Som šťastný, tešte sa aj vy!“

Ďalší príspevok prináša rozhovor s psychoterapeutom univ. doc. Raphaelom Bonellim o tom, či je cieľom liečby dosiahnuť šťastie, čo je radosť, ako aj o modlitbe, kontemplácii a radosti, ktorú možno vnímať v tvári modliaceho človeka.

V časopise nechýbajú ani slová súčasného pápeža Františka, ktorý povedal, že nikto nie je vylúčený z radosti, ktorú dáva Boh. Autor článku tak prináša

čitateľom niekoľko pekných myšlienok z encykliky *Evangelii gaudium*.

O tom, že aj v utrpení, bolesti a umieraní môžeme prežívať radosť, nás presvedčí svedectvo ženy a matky, ktorá spolu s manželom prešla niekoľkoročnú krízovú cestu utrpenia, keď ich dieťaťku diagnostikovali nevyliciteľnú chorobu.

V ďalšom príspevku sa nám priblíži zaujímavá životná cesta kňaza, pútnika, producenta a vicereadiťela kňazského seminára Johannes Schwarza. Kňaza, ktorý prináša svedectvo viery prostredníctvom modernej mediálnej techniky pútavou formou v krátkych trojminútových katechézach, môžu sprevádzať čitatelia na jeho vyše roka trvajúcej pešej púti do Jeruzalema.

Periodikum tiež reaguje na neustále aktuálnu tému manželstva a rodiny. Páter Bandelier sa vyjadruje k súčasnej situácii, keď na jednej strane čoraz častejšie žijú spolu páry, ktoré nie sú zosobášené, na strane druhej zas vznikajú civilné manželstvá rozvedených párov, ktoré predtým žili v sviatostnom manželstve. O tom, aké je dôležité chrániť rodinu, ktorá je povolaná k láske, sa píše v ďalšom príspevku. Práve teraz je potrebné, aby na túto výzvu reagovali pastieri Cirkvi. -Ph-

Herder Korrespondenz

Mesačník o spoločnosti a náboženstve N. 11/2014

Novembrové číslo nemeckého periodika sa venuje viacerým témam. V jednom z komentárov pripomína na príklade udalostí v Lampeduse veľkú potrebu angažovanosti Cirkvi v oblasti ochrany utečencov. Mimoriadne aktuálnou témou v nemeckej spoločnosti je otázka asistovanej samovraždy či aktívnej eutanázie. Problematike sa v polovici novembra venovala v Nemecku parlamentná diskusia, následne sa má rozhodovať o prijatí legislatívnych noriem. V tejto súvislosti sa vynára otázka, či je lekár na strane života, či na strane smrti, spochybňuje sa jeho lekárska identita a dochádza k normotvorbe toho,

čo nie je normálne. Aké sú charakteristické znaky daného problému a o čom vypovedajú, dozvedia sa čitatelia spomínaného príspevku. Pani Gabriele Kuby sa v ďalšom z článkov venuje problematike „genderovej ideológie“, ktorá ako uvádza, ničí identitu a rodinu. Reaguje na kritiku Gerharda Marschütza, ktorý vo Viedni vyučuje teologickú etiku a kritizuje jej názory na túto problematiku v jej knihe „Globálna sexuálna revolúcia“.

Ďalší z príspevkov sa venuje problematike eboly, kvôli ktorej sa oblasť zdravotníctva ocitla na čele rozvojovej agendy. -Ph-

Ak máte záujem o celé znenie textov obráťte sa na Mgr. Ľubicu Hricovú, adresa: hricova@kbs.sk

Informačný list zhotovili: ThLic. Anton Ziolkovský, PhD., preklady: Mgr. Ing. Mária Spišiaková, PhD., Mgr. Ľubica Hricová, Mgr. Stanislav Gábor, grafika: Jolana Šinajová